

Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə integrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi

№ 22 (2445) 13 iyun 2025-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycan kiçik ölkə olmasına baxmayaraq, bu bir həqiqətdir ki, müstəqillik dövründən sonra həm siyasi, həm iqtisadi, həm də hərbi cəhətdən çox sürətlə inkişaf edib. Təbii ki, bu inkişaf da istər-istəməz ölkəmizin dünya iqtisadiyyatına integrasiyasına böyük təkan verib. Bir vaxtlar ölkəmizə yuxarıdan aşağı baxan və onu bu və ya digər dərəcədə siyasi və iqtisadi cəhətdən sıxmaq istəyən ölkələrin özləri Azərbaycana çox böyük maraq göstərirlər. Çünki hər bir dövlətin öz maraqları olur və o

yüngül sənaye sahələri inkişaf etdirilməlidir. Əgər bir ölkənin ağır və yüngül sənayesi inkişaf etməyibsə, yaxud da zəifdirsə, heç şübhəsiz həmin məmləkət dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunmaqda bir çox çətinliklərlə üzləşəcək. Bunun üçün isə ilk növbədə bayaq dediyimiz kimi, hər bir ölkənin iqtisadi inkişafı dayanaqlı xətlə yüksəlməli və bu sahədə dünya standartlarına cavab verən islahatlar aparılmalıdır.

Birmənalı olaraq deyə bilərik ki, Azərbaycan da bu gün Avropa və dünya iqtisadiyyatında öz yeri görünən

AZƏRBAYCANIN DÜNYA İQTİSADİYYATINDA YERİ

maraqları da həyata keçirmək üçün müxtəlif yollar axtırır. Bu yol isə Azərbaycana sərmayə qoymaq və bu sərmayədən külli miqdarda vəsait qazanmaq idi.

Elə bu günün özündə də dünya siyasətini müəyyənləşdirən və hegemonluq edən

bir ölkədir. Buna da heç də asanlıqla nail olunmayıb. Ən azından ona görə ki, ölkəmiz müstəqillik dövrünə qədər qoyandan sonra özünün azad və suveren iqtisadiyyatını qurmağa başlayıb. Ölkəmizin demək olar ki, yeraltı və yerüstü sərvətlərlə zəngin-

si sahədə olduğu kimi, iqtisadi sahədə də müstəqil mövqe tutdu. Başqa sözlə demiş olsaq, ölkəmizin var-dövləti, sərvəti, bütün qiymətli nəyi vardısı hamısı özünə məxsus oldu. Əlbəttə, keçmiş SSRİ respublikaları içərisində iki ölkənin müstəqil dövlət olduğundan sonra böyük inkişaf yoluna qədəm qoyacağına SSRİ dövründə bir çox tanınmış siyasətçilər və iqtisadçılar proqnozlar vermişdilər. Həmin proqnozlara əsasən Ukrayna və Azərbaycan müstəqil dövlət olandan sonra çox böyük inkişaf yolu keçməli idi.

Zaman gəldi və həmin proqnozlar özünü təsdiq etməyə başladı. İlk növbədə Azərbaycana dünyanın ən iri və böyük dövlətləri böyük maraq göstərdilər. ABŞ, İngiltərə, Fransa, Türkiyə, Macarıstan, Bolqarıstan, Rusiya, İtaliya və eləcə də digər çoxlu sayda inkişaf etmiş ölkələr Azərbaycanla iqtisadi əlaqələr qurmağa çalışdılar. Onlar görürdülər ki, Azərbaycana qoyacaqları sərmayələr çox yox, uzaqbaşı iki-üç ildən sonra gəlir gətirəcək. Buna görə də adını çəkdiyimiz ölkələrin çoxlu sayda şirkətləri Azərbaycanın iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrinə sərmayələr qoydular. İstər neft, istər qaz və istərsə də digər faydalı qazıntılardan əldə edilən məhsullar böyük dövlətlərin marağında oldu. Və bu məqsədlə Azərbaycanla

həmin dövlətlər arasında müqavilələr imzalandı. Təkcə bir faktı deyək ki, "Əsrin müqaviləsi"nin, yəni Bakı-Ceyhan kəmərinin işə düşməsi Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunu yüksəltdi və onun gəlirlərini artırdı. Dünyaca məşhur olan İngiltərənin BP şirkəti bütün beynəlxalq aləmə sübut etdi ki, Azərbaycanda hər hansı bir sahəyə qoyulmuş sərmayə bir neçə ildən sonra maya dəyərini çıxarmaqla böyük izafi dəyər də qazandırır. Heç şübhəsiz, BP şirkətinin neft və qaz sahəsindəki Azərbaycana yatırdığı sərmayələr istər-istəməz böyük gəlirlərin və sərvətin əldə edilməsinə münbit şərait yaratdı. Bundan sonra dünyanın digər ölkələrinin, xüsusən də İtaliyanın, Bolqarıstanın, Rusiyanın Azərbaycana maraqları bir-bir artdı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev dünyaya sübut etdi ki, Azərbaycan balaca ölkə olmasına baxmayaraq, dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunmağı bacardı və Avropanı neft-qazla təmin etdi. Avropa da gördü ki, Azərbaycan heç də Cənubi Qafqazda zəif dövlət deyil, Ermənistan və Gürcüstandan iqtisadiyyatı qat-qat güclü olan və Avropaya arxa duran, iqtisadi cəhətdən qüdrətli və güclü döv-

lətdir. Əlbəttə, ölkəmizin gündən-günə iqtisadi göstəricilərin artması və dünya iqtisadiyyatına töhfələr verməsi onu deməyə əsas verirdi ki, bu ölkəyə istənilən qədər sərmayə qoymaq olar və bunun da xeyirini görmək mümkündür.

Bu gün heç kimə sirr deyil ki, dünyanın ən böyük dövlətlərinin, özü də hegemon ölkələrin Azərbaycanla siyasi-iqtisadi əlaqələrin qurulması onu deməyə əsas verir ki, ölkəmiz dünyaya integrasiya olunmaqla böyük dövlətlərin diqqət mərkəzindədir. Son vaxtlar dünyanın ən nəhəng dövləti olan Çin Xalq Respublikası ilə iqtisadi əlaqələrin möhkəmlənməsi Azərbaycana Çinin müxtəlif şirkətlərinin marağı onu deməyə əsas verir ki, yaxın gələcəkdə bizim bu nəhəng dövlətlə böyük iqtisadi əlaqələrimiz olacaq və bu da hər iki ölkənin inkişafına, insanların rifah halının yüksəlməsinə müsbət təsir edəcəkdir. Heç şübhəsiz, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki nüfuzu ölkəmizə bundan sonra da böyük maraq yaradacaq və məmləkətimizdə həmin dövlətlər sərmayə yatırıcaqlar.

EMİL FAİQOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

iqtisadi cəhətdən güclü olan dövlətlərdir. O dövlətlər ki, onların iqtisadiyyatı güclü olduğu kimi, hərbi sənaye kompleksi də çox möhtəşəmdir. Təbii ki, dövlətin büdcəsi çox olanda həmin büdcədən istənilən sahəyə istənilən qədər vəsait ayrılır. Bunu heç də asanlıqla əldə etmək mümkün deyildir. Xüsusən də yenidən inkişaf edən ölkələrin iqtisadiyyatının əsaslı sürətdə qurulması üçün çox böyük layihələr həyata keçirilməli, islahatlar aparılmalı, ağır və

liyi onun inkişafına və iqtisadiyyatının tərəqqisinə çox böyük təkan verir. Belə ki, məmləkətimiz başqa ölkələrdən, eləcə də keçmiş SSRİ-dən asılı olarkən heç vaxt müstəqil iqtisadi siyasət həyata keçirə bilməyib. Yəni onun var-dövləti digər ölkənin nəzarətində olub və onların razılığı əsasında hansısa bir iqtisadi addımlar atmaq, beynəlxalq müqavilələr imzalamaq mümkün idi. Amma Azərbaycan öz müstəqilliyini qazanandan sonra siya-